

PROCES-VERBAL nr. 5
al ședinței Grupului Operațional pentru Romi (GO Roma)

Data: 27 aprilie 2026

Locația: Casa Naționalităților, str. Alexei Mateevici 109

Formatul ședinței: hibrid, cu participare fizică și online

Au participat:

Președintele GO Roma:

1. Ion Duminica, AO „Porojan”

Secretara GO Roma:

2. Natalia Chirilenco, Agenția Relații Interetnice

Membrii GO Roma:

3. Veaceslav Reabcinschii, Director, Agenția Relații Interetnice
4. Alisia Parfentieva, Consultant Superior, Serviciul politici în domeniul relațiilor interetnice, Ministerul Educației și Cercetării (online)
5. Vasile Drangoi, președinte, Asociația Obștească Coaliția „Vocea Romilor” – CVR
6. Sergiu Bugai, director programe, Asociația Obștească Coaliția „Vocea Romilor” – CVR
7. Vladimir Șuraru, președinte, Asociația Etnografică a Romilor
8. Șahin Rădița, Centrul Național al Romilor
9. Alexei Preda, Asociația Obștească „BAHTALO KER”, or. Otaci (online)
10. Budulai Mișcoi, președinte, Organizația „Zdorovii Gorod”, or. Bălți (online)
11. Liliana Martin, Fundația pentru Dezvoltare din RM (online)

Observatori:

12. Iulia Vatslava, Oficiul ONU pentru Drepturile Omului în Republica Moldova
13. Elena Cuijuclu, Oficiul ONU pentru Drepturile Omului în Republica Moldova
14. Olha Florynska, Ofițer pentru managementul informației și raportare, Oficiul ONU pentru Drepturile Omului în Republica Moldova
15. Andrei Cazacu, Directoratul General pentru Democrație și Demnitate Umană, Oficiul Consiliului Europei la Chișinău (online)
16. Mirela Chiriac, Oficiul Consiliului Europei la Chișinău (online)
17. Sorina Pînzaru, Asociat de Protecție, Agenția ONU pentru refugiați (UNHCR) Moldova (online)
18. Sergiu Găină, ofițer juridic, Agenția ONU pentru refugiați (UNHCR) Moldova
19. Mihail Platinda, UNICEF Moldova (online)
20. Marin Chihai, Fundația de binefacere „Caritas Moldova”
21. Simion Ibrian, mediator comunitar, r-nul. Nisporeni, com. Ciorești, s. Vulcănești (online)
22. Ana Maznic, mediatore comunitară, r-nul. Rezina, s. Cinișeuți (online)
23. Angela Rădiță, mediatore comunitară, r-nul. Drochia, s. Gribova (online)
24. Galina Putinică, mediatore comunitară, or. Orhei (online)
25. Valeriu Putinică, mediator comunitar, r-nul. Orhei, com. Seliște (online)
26. Maria Feraru, mediatore comunitară, mun. Chișinău, Pretura Rîșcani (online)
27. Vasile Preda, mediator comunitar, or. Edineț (online)
28. Ludmila Babuci, mediatore comunitară, or. Edineț (online)
29. Victoria Boț, mediatore comunitară, r-nul. Ungheni, com. Pîrlița (online)

30. Victor Ținor, mediator comunitar, or. Basarabeasca (online)
31. Rotaru Vera, mediator comunitar, r-nul. Nisporeni, s. Boldurești (online)
32. Cebotari Valentin, mediator comunitar, or. Glodeni (online)
33. Elena Bogdan, mediator comunitar, or. Hîncești (online)
34. Maria Apostol, mediator comunitar, or. Călărași (online)
35. Faloș Natalia, mediator comunitar, r-nul. Ștefan Vodă, s. Talmaza (online)
36. Galina Cațaveica, mediator comunitar, r-nul. Criuleni, s. Izbiște (online)
37. Popcov Ala, mediator comunitar, r-nul. Călărași, com. Țibirica, s. Schinoasa (online)
38. Zorea Anastasia, mediator comunitar, or. Călărași (online)
39. Romanița Rădița, stagiară, Ministerul Educației și Cercetării

Invitați:

40. Dina Turchin, specialistă principală, Direcția implementarea politicii de ocupare a forței de muncă, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
41. Teodor Vicol, șef Direcția politici în domeniul serviciilor sociale, Ministerul Muncii și Protecției Sociale
42. Mihai Rotaru, Specialist cooperare cu Comisia Guvernamentală pentru Migrație și Azil și IGM, din cadrul Unității de implementare a Ministerului Muncii și Protecției Sociale

Total prezenți la ședință: 42

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea ședinței și aprobarea ordinii de zi

Ședința a fost deschisă de Ion Duminica, președintele GO Roma.
Ordinea de zi a fost aprobată unanim.

2. Provocări și soluții privind angajarea în câmpul muncii a persoanelor de etnie romă

Dina TURCHIN, specialistă principală, Direcția implementarea politicii de ocupare a forței de muncă, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă a prezentat situația privind ocuparea forței de muncă în rândul persoanelor de etnie romă și dificultățile întâmpinate în procesul de angajare.

Au fost discutate:

- necesitatea identificării unor soluții pentru facilitarea angajării persoanelor de etnie romă;
- oportunitatea acordării unor facilități sau stimulente pentru angajatori în vederea încadrării în muncă a persoanelor din comunitățile rome;
- implicarea specialiștilor teritoriali ai ANOFM în procesul de mediere a ocupării și de prezentare a persoanelor de etnie romă angajatorilor. *la propunerea dlui Valentin CEBOTARI, mediator comunitar, or. Glodeni;*
- necesitatea publicării periodice a rapoartelor și a datelor actualizate privind rezultatele activității ANOFM, *la propunerea dlui Sergiu BUGAI, director programe, Coaliția „Vocea Romilor” – CVR;*
- organizarea transportului pentru persoanele din localitățile rurale către localitățile unde se desfășoară cursurile de formare profesională, târgurile locurilor de muncă și alte activități de

ocupare, la inițiativa dlui Budulai MIȘCOI, președinte, Organizația „Zdorovii Gorod”, or. Bălți.

În cadrul discuțiilor s-a menționat că statutul de șomer nu poate fi menținut pe termen nelimitat, fiind necesară implicarea activă a beneficiarilor în măsurile de ocupare.

De asemenea, s-a discutat despre posibilitatea promovării unor facilități fiscale pentru angajatorii care încadrează în muncă persoane de etnie romă.

Au fost examinate și cazuri individuale, inclusiv:

- situația persoanelor înregistrate cu statut de șomer, în special a beneficiarilor cu mulți copii;
- cazul unei mame cu cinci copii, aflate în evidența ANOFM, pentru care au fost analizate măsurile de sprijin disponibile, *pus în discuție de mediatoarea comunitară din s. Gribova, r-nul. Drochia, Angela RĂDIȚĂ*;
- necesitatea reexaminării unor dosare înregistrate la ANOFM și identificarea soluțiilor pentru reintegrarea beneficiarilor pe piața muncii.

S-a convenit:

- ANOFM va examina posibilitatea consolidării colaborării cu specialiștii teritoriali pentru identificarea locurilor de muncă potrivite beneficiarilor din comunitățile rome.
- Se va analiza posibilitatea organizării transportului pentru participarea persoanelor din localitățile rurale la târgurile locurilor de muncă și alte evenimente de recrutare.
- ANOFM va reexamina cazurile individuale discutate în cadrul ședinței.
- Va fi analizată oportunitatea publicării periodice a rapoartelor și datelor statistice actualizate privind ocuparea forței de muncă.
- Se va examina posibilitatea elaborării unor mecanisme de stimulare a angajatorilor, inclusiv prin facilități fiscale, pentru încadrarea în muncă a persoanelor de etnie romă.

3. Accesul la locuințe sociale pentru refugiații de etnie romă

Teodor VICOL, șef Direcția politici în domeniul serviciilor sociale, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, a prezentat informații privind măsurile de integrare și sprijin acordate refugiaților, menționând că:

- sunt disponibile locuințe sociale temporare destinate refugiaților;
- persoanele refugiate beneficiază de acces la locuințe și de sprijin financiar pentru o perioadă de până la șase luni, în limita plafoanelor stabilite;
- sunt implementate proiecte-pilot prin care sunt identificate cazurile eligibile și este acordat sprijin pentru o perioadă determinată, fiind efectuate vizite periodice de monitorizare;
- se analizează extinderea capacității de cazare prin optimizarea fondului locativ și creșterea numărului de locuințe disponibile;
- MMPS monitorizează permanent starea locuințelor în care sunt cazate persoanele beneficiare.

În cadrul discuțiilor a fost prezentat cazul unei familii relocate într-o altă localitate, ca urmare a faptului că locuința socială inițială nu mai corespundea condițiilor necesare.

Totodată, s-a recomandat dezvoltarea unor facilități de urgență și utilizarea locuințelor modulare în situații de criză sau în cazul unui aflux sporit de refugiați, în conformitate cu prevederile Planului Național de Gestionare a Crizelor.

Participanții au discutat procedurile de accesare a locuințelor sociale și alte oportunități disponibile pentru persoanele vulnerabile, *la inițiativa mediatorului comunitar din or. Glodeni, Valentin CEBOTARI.*

Teodor VICOL, șef Direcția politici în domeniul serviciilor sociale, Ministerul Muncii și Protecției Sociale a menționat că:

- programele existente sunt implementate în colaborare cu partenerii de dezvoltare;
- pentru fiecare beneficiar este necesară evaluarea condițiilor sociale și întocmirea dosarului complet de acte;
- autoritățile locale au un rol esențial în identificarea și selectarea beneficiarilor.

S-a propus:

- extinderea numărului de locuințe sociale disponibile pentru persoanele aflate în situații vulnerabile;
- monitorizarea permanentă a condițiilor de locuit în spațiile oferite beneficiarilor;
- identificarea și implementarea unor soluții de intervenție rapidă pentru situații de urgență;
- simplificarea procedurilor de acces la locuințele sociale;
- consolidarea colaborării dintre Ministerul Muncii și Protecției Sociale, autoritățile administrației publice locale și partenerii de dezvoltare.

4. Totalizarea activităților desfășurate în cadrul Lunii Culturii Romilor în Republica Moldova, dedicată Zilei Internaționale a Romilor – 2026

Ion DUMINICA, Președintele Grupului Operațional pentru Romi (GO Roma) a menționat:

- în contextul Zilei Internaționale a Romilor, luna aprilie a fost declarată „Luna Culturii Romilor”;
- aproximativ 120 de activități au fost desfășurate la nivel național, incluzând evenimente culturale și educaționale, precum și platforme de dialog interinstituțional și comunitar.
- patru evenimente zonale organizate în parteneriat cu administrațiile publice locale, organizațiile societății civile rome și mediatori comunitari:
 1. Conferința internațională „Promovarea implementării standardelor Consiliului Europei privind incluziunea romilor în Republica Moldova” în mun. Chișinău (8 aprilie 2026);
 2. Conferința „Romii - cultură, identitate și incluziune în societatea modernă”, urmată de activitate culturală, or. Ștefan Vodă (2 aprilie 2026);
 3. Masă rotundă „Accesul echitabil la drepturi pentru populația de etnie romă: priorități și intervenții”, mun. Bălți (22 aprilie 2026);
 4. Masă rotundă „Accesul echitabil la drepturi pentru populația de etnie romă: priorități și intervenții”, mun. Edineț (24 aprilie 2026).

Evenimentele au inclus dezbateri tematice privind: educația și incluziunea socială; contribuția și implicarea romilor în promovarea diversității culturale în Republica Moldova; proiecte de integrare socială a copiilor, tinerilor și femeilor rome; rolul mediatorului comunitar în comunitate; egalitatea de gen și promovarea incluziunii femeilor rome în societatea Republicii Moldova etc.

- 6 organizații ale societății civile rome au participat la organizarea activităților din cadrul Lunii Culturii Romilor:
 1. Asociația Etnografică a Romilor;

2. AO Coaliția „Vocea Romilor – CVR”;
3. Platforma Femeilor Rome „ROMNI”;
4. Uniunea Tinerilor Romi din Republica Moldova „Tărnă Rom”;
5. Centrul Național al Romilor;
6. Asociația Națională a Mediatorilor Comunitari (ANMC).

Dintre acestea, 2 organizații au beneficiat de suport financiar și logistic din partea Agenției Relații Interetnice;

- aproximativ 15 mediatori comunitari au fost implicați în implementarea activităților.

S-a propus:

- elaborarea unei noi circulare de către MEC privind organizarea activităților dedicate Zilei Internaționale a Romilor, care să prevadă modul de organizare a activităților, inclusiv responsabilitățile actorilor implicați, tipurile de acțiuni recomandate și termenele de realizare.

5. Elaborarea noului Program național pentru susținerea populației de etnie romă (2027–2030)

Liliana MARTIN, Fundația pentru Dezvoltare a prezentat conceptul noului Program pentru susținerea populației de etnie romă (2027–2030):

- Planul este structurat în jurul unui obiectiv general și a șase obiective specifice, care cuprind un set de măsuri integrate și implică peste 20 de autorități și instituții publice, autorități ale administrației publice locale, organizații necomerciale române și parteneri de dezvoltare.
- Planul conține indicatori măsurabili de rezultat și de impact, termene de realizare, instituții responsabile și estimări financiare pentru fiecare acțiune, asigurând monitorizarea anuală a progreselor și evaluarea rezultatelor obținute.
- Domeniile prioritare de intervenție:
 1. Consolidarea mecanismelor instituționale și a guvernantei
 2. Educație
 3. Ocuparea forței de muncă și dezvoltarea economică
 4. Protecție socială și sănătate
 5. Egalitate, nediscriminare și drepturile omului
 6. Cultură, identitate și dialog intercultural.

Totodată, membrii GO Roma au fost informați privind realizarea *Raportului de evaluare finală „Evaluarea implementării Programului pentru susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pentru anii 2022–2025”* care a fost elaborat în cadrul Proiectului „Facilitarea accesului și menținerii copiilor în educație, în special din comunitatea romă, prin mediatorii educaționali”, cu sprijinul financiar al UNICEF Moldova, implementat de Fundația pentru Dezvoltare din Moldova în parteneriat cu Ministerului Educației și Cercetării.

S-a propus:

- diseminarea Raportului de evaluare finală „Evaluarea implementării Programului pentru susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pentru anii 2022–2025” pe paginile oficiale ale ARI și MEC;
- asigurarea unui proces participativ de elaborare a Planului de acțiuni pentru susținerea populației de etnie romă (2027–2030), cu implicarea tuturor părților interesate;

- domeniul cultură să fie consolidat în cadrul noului Program, prin acordarea unei ponderi sporite, în vederea promovării coeziunii sociale și a integrării sociale și culturale;
- elaborarea unei noi circulare de către MEC privind organizarea activităților dedicate Zilei Internaționale a Romilor.

6. Punctul Național de Contact pentru Romi (PNCR): statut, rol, atribuții și obiective pentru anul 2026

Alisia Parfentieva, consultantă superioară, Serviciul politici în domeniul relațiilor interetnice, Ministerul Educației și Cercetării a informat cu privire la modificările privind Punctul Național de Contact pentru Romi (PNCR) – structură responsabilă cu coordonarea și comunicarea la nivel național pentru problemele comunității rome, care urmează a fi reprezentat de Ministerul Educației și Cercetării.

Această propunere a fost înaintată Consiliului Europei și se așteaptă un răspuns de acceptare.

Totodată, a informat că Ministerul Educației și Cercetării a solicitat Raportul de activitate pentru anii 2024–2025 din partea persoanei care a reprezentat PNCR. Raportul urmează să fie prezentat inclusiv în cadrul următoarei ședințe a GO Roma.

S-a convenit:

Prezentarea atribuțiilor și obiectivelor PNCR pentru anul 2026 la următoarea ședință a GO Roma.

S-a decis:

- consolidarea colaborării cu specialiștii teritoriali ai ANOFM pentru identificarea locurilor de muncă potrivite beneficiarilor din comunitățile rome;
- consolidarea colaborării dintre Ministerul Muncii și Protecției Sociale, autoritățile administrației publice locale și partenerii de dezvoltare în vederea asigurării cu locuințe sociale a refugiaților de etnie romă;
- asigurarea unui proces participativ de elaborare a Planului de acțiuni pentru susținerea populației de etnie romă (2027–2030), cu implicarea tuturor părților interesate;
- elaborarea unei noi circulare de către MEC privind organizarea activităților dedicate Zilei Internaționale a Romilor, care să prevadă modul de organizare a activităților, inclusiv responsabilitățile actorilor implicați, tipurile de acțiuni recomandate și termenele de realizare;
- transferarea subiectului privind examinarea și validarea Planului de acțiuni al Grupului Operativ pentru Romi pentru anul 2026 pe ordinea de zi a următoarei ședințe;
- organizarea următoarei ședințe a GO Roma la data de 26 iunie 2026.

**Președinte al Grupului Operațional
pentru Romi (GO Roma)**

Ion DUMINICA